

Η ΖΩΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΠΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΙΑΓΙΑ

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΣ: ΤΟΥΣ ΧΡΩΣΤΑΣ

Η συμπεριφορά του παιδιού προς τον παππού και την γιαγιά

Έχετε αναρωτηθεί πόσο αθώα ή όχι είναι η φράση «Δώσε φιλάκι στη γιαγιά!»; Το βέβαιο είναι ότι και οι ίδιοι ως παιδιά την ακούσαμε πολλές φορές και να που τώρα ερχόμαστε στη θέση να την πούμε και εμείς στα παιδιά μας αυτή τη φράση. Η αφορμή είναι λιγό-πολύ κοινή για τους περισσότερους γονείς:

Η γιαγιά ή ο παππούς έρχονται στο σπίτι σας για επίσκεψη και περιμένουν με ανυπομονούσια να σφίξουν στην αγκαλιά τους το εγγόνι τους. Όμως, όταν μπαίνουν στο σπίτι έρχονται αντιμέτωποι με μια κατάσταση που σας φέρνει σε αμυχανία [ειδικά εάν πρόκειται για τα πεθερικά σας]: το εγγόνι στέκεται διστακτικό ή ακόμα χειρότερα [για σας] συνεχίζει το παιχνίδι του αντί να τρέξει στην αγκαλιά της γιαγιάς ή του παππού και να τους γεμίσει φιλιά. Η δική σας αντίδραση δεδομένου μάλιστα ότι καταλαβαίνετε την απογοήτευση της γιαγιάς και του παππού είναι να πείτε στο παιδί «Ελά και δώσε φιλάκι στη γιαγιά που σε αγαπάει». «Μα, δεν πειράζει. Άφοσε το παιδί να κάνει ό,τι θέλει», λέει η γιαγιά [στην καλύτερη περίπτωση]. «Θέλει, πώς δεν θέλει», απαντάτε με σταθερό τόνο κοιτάζοντας το παιδί. «Ελά, φιλάκι στη γιαγιά!»

Γιατί το κάνουμε; Ποιοι είναι οι συνηθεστεροί λόγοι για να πούμε στο παιδί μας αυτή τη φράση;

Τον: Νιώθουμε τη λαχτάρα και συνάμα την απογοήτευση της γιαγιάς και του παππού και αυτό μας στενοχωρεί.

Ζον: Η συναισθηματική πίεση πουνιώθουμε για την εικόνα που θα σχηματίσουν οι άλλοι για μας και τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας. Τί θα σκεφτούν; Ενδεχομένως ότι το κλίμα απέναντι τους δεν είναι θετικό και έτσι το εγγόνι – έχοντας ίσως ακούσει αρνητικά γι' αυτούς σχόλια – είναι συγκρατημένο έως αδιάφορο στην παρουσία τους.

Ζον : Γνωρίζουμε καλά ότι οι καλοί τρόποι μαθαίνονται και είναι πρωταρχική ευθύνη των γονιών να μάθουν στα παιδιά τους να συμπεριφέρονται με ευγένεια και σεβασμό στους μεγαλύτερους, πόσο μάλλον στη γιαγιά και τον παππού. Άρα φαντάζει αδιανόπτο να αφήσουμε το παιδί μας να συνεχίσει το παιχνίδι αντί να έρθει να φιλήσει τη γιαγιά και τον παππού.

Τι μπορεί στην πραγματικότητα να συμβαίνει από την πλευρά του παιδιού και δεν τρέχει στην αγκαλιά της γιαγιάς και του παππού;

Ίσως να είναι αποτέλεσμα της timing. Ειδικά τα παιδιά από 2 έως 5 ετών έχουν μια «διαιτήριο σχέση» με τον ύπνο. Εάν το παιδί ξύπνησε πριν λίγο, είναι λογικό να θέλει χρόνο στην αγκαλιά της μαμάς του και επιθυμεί λιγότερο την επαφή με τρίτους.

Ίσως το παιδί να θέλει λίγο χρόνο να συνθίσει και πάλι την παρουσία της γιαγιάς και του παππού, ειδικά εάν εκείνοι μένουν μακριά και δεν τους βλέπει συχνά.

Ίσως πράγματι να είναι απορροφημένο στο παιχνίδι του.

Ίσως να το ξενίζει η εξωτερική σμάριση ενός πολύ πλικιώμενου ανθρώπου.

Ίσως να μπορεί να είναι διάθεση εκείνη τη στιγμή για αγκαλιές και φιλιά, χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Απλώς έτσι νιώθει τη δεσμότητα στην πατέρα της.

As σκεφτούμε λοιπόν. Όλοι οι παραπάνω πιθανοί λόγοι που μπορεί να έχει το παιδί δεν πρέπει να είναι σεβαστοί; Δεν έχει δικαίωμα να μη θέλει να αγκαλιάσει και να φιλήσει κάποιον τη δεδομένη στιγμή ή να θέλει να τον υποδεχτεί χωρίς αγκαλιές και φιλιά; Και βέβαια έχει. Γ' αυτό είναι προτιμότερο να μην σπρώχνουμε το παιδί στο να συμπεριφερθεί διαφορετικά από το πώς του υπαγορεύει η εσωτερική του διάθεση.

Επιπλέον, δεν είναι σωστό να το σπρώχνουμε σε μια φυσική επαφή (αγκαλιά, φιλί) παραβλέποντας το γεγονός ότι τα συναισθήματα και οι επιθυμίες του δεν του την

λαζανούσες και τα άλλα τρία παιδιά πήραν τη ρετσινιά του «καμένου ορφανού»

Πέντε χρόνια μετά ο παππούς παντρεύτηκε μία τέλεια γυναίκα, αρχόντισσα στο χαρακτήρα. Ήταν χήρα και οιδια χωρίς παιδιά, δεν δέχτηκε να κάνει με τον παππού μου «δικά της», γιατί δεν ήθελε να τα διαχωρίσει με τα τέσσερα που ανέλαβε να μεγαλώσει. Έδωσε στη μαμά μου και στα αδέλφια της τόσον αγάπη που δεν φαντάζεστε, τα αγκάλιαζε, τα χάιδευε, τα φίλουσε, τα κοιμιζε, τα προστάτευε, έφερε γέλια και χαρά στο σπίτι, ομορφιές μυρωδιές από γλυκά και φαγητά, λευκές κουρτίνες και κεντήδια, τα συμβούλευε με τρόπο στοργικό και υπεύθυνο, τα προκίσε, τα πάντρεψε, τη φώναζαν όλα «μαμά» και γέμιζε το στόμα τους, αφού λαχταρόσαν τόσο να ξαναπούν αυτή τη θεϊκή λέξη.

Όμως δεν ήταν όλα τέλεια, η απώλεια της μαμάς τους είχε σημαδέψει πάρα πολύ όλους, δεν σβήνει ποτέ αυτό το κακό. Η θλιψη στα μάτια τους υπήρχε, διαφαίνεται ακόμη και τώρα. Τα πέντε χρόνια διαρκούς πένθους τους γέμισαν φόβο, άγκος, έγιναν όλοι νευρικοί, αγχώδεις γονείς, λίγο σκληροί κάποιοι, αλλά πολύ δεμένοι μεταξύ τους. Όσο και να προσπάθησε η γιαγιά μου (για μένα Η γιαγιά μου ήταν) δεν ήταν εφικτό να σβήνει όλα τα κατάλοιπα της μπτρικής απώλειας. Προσπάθησε όμως πο πολύ από ότι μπορεί ο άνθρωπος, έγινε μάνα και ας μην τα γέννησε.

Ήρθαμε εμείς, 10 εγγόνια, μας αγάπησε με ακόμη μεγαλύτερη δύναμη, μας έδωσε περισσότερο στοργή και από τους αγχώδεις γονείς μας. Θυμάμαι να φεύγω από το σπίτι και να πηγαίνω στη ΓΙΑΓΙΑ και αυτή να με σφίγγει, να μυρίζει τα μαλλιά μου και το σπίθος να κατακλύζετε από αισθήματα μπρότητας. Μου έδειξε πάντα το καλό χωρίς να γίνεται καταπεστική και εγώ να κρατιέμαι για να μην τη φωνάζω «μαμά», από φόβο μην προδώσω τη μαμά μου. Μας έλουσε, μας κτένιζε, μας έδινε χρήματα να αγοράσουμε χρωματιστά μόνο ρούχα, (όχι μαύρα δεν ήθελε), της λέγαμε τα ερωτικά μας πριν τα πούμε στη μαμά. Γύριζα στις διακοπές από το πανεπιστήμιο, πετούσα το σάκο μου και έτρεχα στο τηλέφωνο να της πω ότι ήρθα και όταν έφευγα πάλι με τον σάκο στον ώμο τελευταία στάση ήταν σπίτι της να της πως «φεύγω» και να τη φιλήσω.

Όταν αρρώστησε με λευκαίμια θύμωσα, μου τελείωνε ο χρόνος, ήθελα να με δει με το πτυχίο, παντρεμένη, μανούλα και

δεν προλάβαινα, ήθελα να κάνω πολλά μαζί της, να της δώσω κι άλλη χαρά και δεν είχα χρόνο. Πήγα μαζί της στις μεταγγίσεις, της έπιανα το κέρι, πονούσε και δεν το έδειξε, γελούσε μέσα στο θάλαμο. Όταν γύρισε εκείνη την ημέρα στο σπίτι, φοβερά καταβλημένη, ο παππούς την περιμένει στα σκαλιά, την αγκαλιάσει και τη φίλησε στο στόμα. Μια συγκλονιστική εικόνα αγάπης!!

Όταν ήρθε η ώρα να φύγει, δεν πρόλαβα να φτάσω έγκαιρα από την πόλη που σπούδαζα και μου στοίχισε. Της μίλησα τηλεφωνικά λίγες ώρες πριν ξεψυχήσει και της είπα «γιαγιά σ' αγαπώ». Πονέσαμε όλοι πάρα πολύ, κλαίγαμε με λυγμούς, ο παππούς, η μαμά μου, ο μπαμπάς μου, οι θεοί μου, τα εγγόνια, χάσαμε τον άνθρωπο που μας έμαθε την αγάπη, τη χαρά.

Μπορεί η μαμά μου να έκανε λάθο όταν μας μεγάλωνε και της τα συγχωρώ όλα γιατί έσερω τον λόγο, έσερω επίσης πως είναι η πιο καλή γιαγιά του κόσμου και φέρεται στα παιδιά μου όπως φερόταν η δική μου γιαγιά σε εμένα και είμαι ευγνώμων. Αγάπησε τη γιαγιά βαθιά, έδωσε το όνομα της στην αδέλφη μου χωρίς να ακούσει όλους όσους λέγανε: «θα πεις την κόρη σου σε μια ξένη;» Δεν το σκέφτηκε λεπτό, η «ξένη» ήταν η μαμά της.

Μανούλα, σε αγαπώ πολύ και στεναχωρίζεμαι για όσα πέρασες και μαύρισαν την καρδούλα σου. Είχε όμως διπλά σου τη γιαγιά και διόρθωσε πολλά, γιατί ήταν η καλύτερη MAMA, ήταν πραγματική MAMA.

Η γιαγιά μου, μια πραγματική μάνα

Η μαμά μου είναι 55 χρονών και είναι η μικρότερη από τέσσερα αδέλφια. Όταν ήταν ενός έτους έχασε τη μαμά της σε τροχαίο, βιαίων απώλεια! Θρίνωσε στο σπίτι, μαύρο και κλάμα παντού για καιρό, τέσσερα παιδιά μεγαλωμένα στο πένθος, από μία δύσκολη γιαγιά. Τη μαμά μου τη θή-